

el pueblo

PAGINA POLITICA PER A LA JOVENTUT

(A CÀRREC DE LA JOVENTUT DEL P. R. D'E.)

REMENBRANZAS

Los enemigos de la democracia

La Ceda ha sido arrastrada a esa fuga precipitada del Parlamento—como la ha calificado Prieto—junto con monárquicos y tradicionalistas. Y es que les separa el nombre, pero en el fondo son los mismos.

El motivo que alegan es de que no se puede convivir en un Parlamento donde no se respetan los derechos de las minorías. Y aprovechando la oportunidad de razonar la huida, el señor Jiménez Fernández ha expuesto unas bellas teorías sobre la libertad y la democracia.

El catedrático de derecho canónico, que tantas veces ha fingido ignorar el derecho civil, hace ya mucho tiempo que hubiera de haber dirigido sus panegíricos liberales—en la intención liberticida—a su jefe, señor Gil Robles, cuando éste los tenía desconocidos, o cuando menos olvidados por completo.

No hace muchos días, el ex ministro de las encíclicas papales, secundando la maniobra de alguien que mueve y maneja como muñecos de guiñol a los líderes cedistas, veíase precisado a preguntar a su minoría si el partido podía considerarse democrático, si estaba dentro del régimen y si aceptaban la justicia que preconiza el socialismo cristiano. La contestación, como cada vez que esta pregunta ha sido dirigida a los representantes cedistas, ha sido elusiva y condicionada. Como aquella célebre accidentalidad de las formas de gobierno camboiana y melquiadista que, como al coloso de Rodas, les permite mantener un pie en el pueblo y otro en el trono.

EL DEMAGOGO BLANCO

Hay quien olvida y no da importancia a las frases pronunciadas por los contendientes políticos en vísperas de las luchas electorales. Disculpan—erróneamente—que lo que se dice en la embriaguez de la pasión partidista no tiene ni premeditación ni responsabilidad. Y abundando en este concepto, creen lícitas todas las armas infamantes, todas las tretas canallascas, todas las habilidades del rufián que espera disculparse de la maldad reprochable de los medios que emplea con la pretendida buena intención de los fines que persigue.

Estábamos en vísperas de las elecciones novembrinas del año 1933. El señor Gil Robles se había lanzado a una violenta campaña impregnada de cariz facista y demagogia blanca. Todo eran promesas y esperanzas. Había que resolver los problemas del campo, los problemas económicos, el problema del paro obrero. Se sacaría el dinero de allí donde estuviera. ¡En promesas quedó todo! Pero no eran promesas sólo, sino que a las promesas se juntaban las amenazas exterminadoras para el adversario. En un teatro de Madrid pronunciaba su último discurso cargado de petulancias musolinescas. Y el futuro ministro de una República democrática, sintetizaba su discurso con estas palabras: «Si nos estorba el Parlamento, suprimiremos el Parlamento; si el sufragio universal es un obstáculo, acabaremos con el sufragio universal». Otras vísperas de contienda electoral. Antes de la derrota del 16 de febrero, el jefe que no se equivoca nunca, y que iba a por los trescientos, emprendía aquella propaganda desacreditativa de los altos poderes de la República, con la bandera de «contra la revolución y sus cómplices». El ex ministro de la Guerra convertía ya su Parlamento en Convención y destituía Jefes de Estado, derogaba la Constitución, aniquilaba el marxismo, derogaba la libertad de conciencia y cultos...

Repasen, repasen sus discursos pre-electorales los jefes derechistas, y particularmente el tres veces jefe, cuando era aclamado por las milicias facistas que le seguían. Es allí donde han de encontrar la contestación a sus actuales puritanismos de ursulinas.

El cabecilla cedista siempre se ha extralimitado verbalmente, y aún no se ha perdido el eco de sus frases llenas de sabor «democrático» cuando la opinión pedía un gobierno neutral, para presidir las elecciones: «No puede presidir las elecciones—dijo—un gobierno neutral, porque eso equivaldría a que el juez fuese neutral entre los asesinos y sus víctimas». Para el señor Gil Robles los criminales eran los que pedían justicia para Luis de Sirval, y las inocentes víctimas los que premiaron y elogiaron el comportamiento «heroico» del comandante Doval y los tienen tes Ivanoff y Ficrit.

PUNTE DE PLATA

Se han retirado del Parlamento aquellos que querían suprimirlo, aquellos que en la etapa anterior lo desacreditaron y envilecieron, aquellos que se declararon incompatibles con los republicanos por sus notas de protesta y recelo—y el tiempo ha confirmado y justificado sus temores—, con los socialistas pacíficos que convirtieron en revolucionarios por la provocación, con los diputados catalanes que defendían su autonomía. Ni los republicanos, ni los socialistas, ni los catalanes se han declarado incompatibles con ellos. ¡Aunque sería tan justo! Pero si quieren retirarse definitivamente del Parlamento, ellos que ni son republicanos, ni parlamentarios, ni demócratas, ni liberales, entonces habrá que tenderles un puente de plata y prenderle después fuego para que el Parlamento, sin sus cínicos u ocultos enemigos, recobre toda su eficacia y todo su prestigio.

J. CURTO PLA

EDITORIAL

Undeute d'agraïment

Diuen que Castella fa els seus grans homes per a destruir-los després. Catalunya no els fa els seus grans homes, són més aviat ells qui han fet gran a Catalunya. Y son molts cassos en que l'agraïment de Catalunya aplega tard a enaltir les figures emponents que ho han dedicat tot per la seva causa i que ho han dedicat tot per servir-la cumplidament.

Catalunya en te un de deure d'aquesta mena. Te un deute d'agraïment amb un fill que l'honra com qui més, que l'ha defensat sempre en tots els terrenys, que s'ha desvetllat sempre pel seu profit i pel seu benestar. Hem nomenat a Marcel·lí Domingo.

Marcel·lí Domingo no ha estat mai un separatista intransigent dels del «nosaltres sols». Però ha estat sempre un gran català que en les hores de lluita, de perill i de dolor, Catalunya ha tingut sempre fermament al seu costat. Marcel·lí Domingo ensems que lluitava per portar la República—i sense República no hi hauria Estatut—treballava per obrir el camí de la comprensió que les aspiracions catalanistes tenien que germinar dintre el cor i el cervell dels altres pobles hispànics.

Així com es diu que la pau es indivisible, més es pot dir això de la llibertat, del dret i de la justícia, i Marcel·lí Domingo ha estat al pa·dri més infadigable d'aquestes causes santes i ¡qui ho dubta! lluitava també per la justícia, pel dret i per la llibertat del gran poble català.

Al entrar per primera vegada al ministeri d'Instrucció Pública, el seu primer pensament i el seu primer acte de govern va ésser per a Catalunya, amb aquell decret de bilingüisme a les escoles, i el primer pensament i acte de govern en aques-

ta nova etapa, per a Catalunya ha sigut també, restablint el Patronat universitari.

I era Marcel·lí Domingo qui—com om conf sava en certa ocasió el mateix Cambó—el que apo·ava i feia possible l'aprovació de l'Estatut a l'antiga «provincia» de Tarragona. I era ell qui en Consell de ministres, aleshores, armonitzava les diferències que surgien entre el Govern central i la Generalitat.

I ara també, Marcel·lí Domingo el que, quant l'Estatut va ésser suspès per la llei del 2 de Gener, començava altra volta la seva creuada per terres d'Espanya, defensant el dret i la raó que assistien al poble català per a que li fora retornat el seu Estatut, anticonstitucionalment suspès.

No sempre han estat justos als partits catalans, els homes representatius de Catalunya, amb Marcel·lí Domingo. Avui, però, el que aquest home grant ha fet per la seva terra i l'orgull que els catalans podem sentir de l'obra que Marcel·lí Domingo ha creat amb esforç, intel·ligència i voluntat, comença a sorgir a llum.

El nostre poble te un deure amb aquest Mestre d'homes i conductor de pobles. Un deure sagrat de gratitud, un deure d'enaltiment, un deure de reparació.

Catalunya te el deure de retre un homenatge fervorós i entranyable a Marcel·lí Domingo. I no al ministre d'Instrucció Pública, ni al diputat de les comarques tarragonines, sinó al gran català, a l'home pulcre, al batallador de totes les justes causes, al polític eminentíssim de vida exemplar, àustera i recta que, des de llocs mes insignificants als mes preeminents, ha tingut sempre un record, una defensa i un sacrifici a ofrenar a la seva aimada terra catalana.

La nova consulta electoral

Per al dia 12 d'Abril hi han convocades unes eleccions Municipals, amb aquesta nova consulta al cos electoral les esquerres demostren una vegada mes, que no tenen por als electors, que no li ha fet mai por les desercions del poble, al contrari estan segurs que en aquesta nova consulta donarà una vegada mes, per el «Front Popular» un triomf clamorós, arrollador i brillant.

Ho creiem així per que el poble, que va veure allò que feien els elements «straperlistes» al Govern i que veu ço que fan els republicans gloriosos, aniran i depositaran llurs paperetes per la candidatura que hom sap, que es cuida de fer respectar els drets ciutadans, que propaga la seva llibertat, que fa de llurs municipis, ciutats amb tendència al progrés a la cultura i al benestar ciutadà.

No mai les dretes es van atrevir a consultar la voluntat popular, puix reconeixem la seva poca honradesa, auguraben un triomf esquerrista com el 16 d'Abril va ocórrir, varen procurar en tot el possible evitar les eleccions.

Es indispensable que la República sigui una realitat quasi ve mes en els pobles que en les grans capitals, puix fins ara els

petits municipis han estat sempre a mans sens honra de cacics que fan de llurs pobles, petits estats federals, abusant de la seva posició i aprofitant se de la incultura a que els condenen i fer dels pobles, nuclis rurals oprimits, sens un xic de llibertat i subordinats sempre a les normes feudals dels cacics.

Es en aquest moment quan el poble vol donar l'empenta definitiva a n'aquest segim senyorial i reincorporar-se amb tots els drets a la vida ciutadana, vida de llibertats sens necessitat d'estar subjectes a les arbitrarietats d'algun analfabet.

Ajudem, doncs, a fer sortir als habitants dels núcleos rurals de llurs calvaris i d'aquesta manera anirem posant poc a poc a tots els ciutadans d'arreu d'Espanya a l'altura que deuen d'estar.

Es indispensable que el Govern es cuidi de enviar a cada poble un bon representant, digne de la més absoluta confiança per a permetre que les eleccions es realitzin normalment.

Hem de tenir en compte que en els Ajuntaments es descuteixen qüestions que aparentment no tenen cap mena d'importància, però que mirant baix el punt de política de les petites ciutats, agiten la vida dels pobles i fins arriben a perturbar la profundament.

S'ha de donar a la vida de municipis un tó d'austeritat, de sacrifici, d'honradesa, del que estan molt necessitats. S'ha de

Estampes

del

6 d'octubre

LA PREMSA D'ESQUERRA

Quan un poble obligat a obeir, obeeix, fa bé; quan pot espolsar se el seu jou, i el batzega, obra encara millor.

J. J. ROUSSEAU

Cada periòdic d'esquerra era aquells dies un plamfet revolucionari. Els periodistes, contagiats de l'anhel popular, havien perdut el control de la nostra ploma...

Sense que existís prèvia relació de cap mena entre ells i nosaltres, a no ésser la suggestió ambient, gairebé sense adonar nos, en els lectors van imposar-se nos de tal manera que més que periodistes amb responsabilitat del nostre deure, erem amauensens inconscients que escrivim per imposició, per una mena d'imposició dictada per reflexe.

No s'educava el poble. Se'l seguia. No exerciem íntegrament la nostra missió, sinó d'una manera fragmentària i superbament apassionada...

S'escrivía allò que es tenia el convenciment que havia d'ésser plaent al lector. No se'l contrariava... Per ço, a la solució de la crisi del dia 4, tota la premsa d'esquerra constestà amb bel·licoses proclames revolucionàries...

LA REVOLUCIO EN MARXA

«Soy hombre de orden; pero prefiero el desorden a la injusticia.»

A. PALACIOS VALDÉS

Amb aquest ambient, renovat continuament pels crits de la premsa, s'arribà al dia 4.

Els crits, les amenaces, el garbuix de consignes revolucionàries, havien posat la passió del poble al roig blanc. Es previa fatalment allò que anava a ocórrer... Quan divendres al migdia els obrers de l'impremta van plegar dient-nos que a la tarda no tornarien, car s'havia proclamat la vaga general revolucionària, tots van trobar ho tan natural, ens va semblar tan lògic, que estic per creure que ningú va comentar ho, ni encara mentalment...

Tot el que succeí els dies 4, 5 i 6 d'octubre ens semblà natural i lògic...

Els grups d'Aliança Obrera fent plegar els més tebis; tots els preparatius, realitzats en un cert ambient de normalitat (?) insospitada i amb una naturalitat encisadora, ens feia l'efecte de que s'anava a realitzar una feina que ja es sabés de memòria a força de practicar-la... En poques hores quedà aclarit l'aiguabarreig dels elements heterogenis que havien de pendre part en el moviment... Tot, àdhuc els detalls menys trascendents, es tingué en compte... Els preparatius eren enllestits... La revolució podia iniciar la seva marxa.

S. C. i T.

fer quelcom per a que mai, ab solutament mai més tornin aquells Ajuntaments que l'eufòria constituï amb el nom de Comissió Gestora i que han tras tornat fins l'íntim de la vida dels municipis.

S'ha d'ajudar als pobles per que les eleccions es desenvolupin normalment i així el poble podrà votar sense recel la seva candidatura, la que fa de llurs pobles, allò que ells desitgen: llibertat, justícia, progrés i cultura.

J. Subirats i Pinyana

SOCIEDAD DE SOCORROS MÚTUOS DERTOSENSE
FUNDADA EL AÑO 1840
AVISO

Para dar mayores facilidades de ingreso a las innumerables personas que lo tienen solicitado, la Sociedad de Socorros Mútuos Dertosense, decana de las sociedades mútuas de esta ciudad, concede durante el plazo de 1.º de Abril a 30 de Junio, el ingreso sin derechos de entrada y sin necesidad de pasar los tres meses de observación que

marca el Reglamento, previo el reconocimiento del médico fiscal de la Sociedad D. Joaquín Tallada Prades, (calle de Camposananes, 5, 2.º)

Las cuotas que se satisfacen, son:

Socios que inguesen, comprendidos en la edad de los 15 a los 35 años inclusive, 2 pesetas mensuales. Socios que ingresen de los 35 a los 40 años de edad, 2 25 pesetas mensuales.

Los derechos de subsidio que devengan, son: Enfermedades de medicina guardando cama, hasta los 90 días como máximo, 6 pesetas diarias y 60 días de prórroga a 3 pesetas diarias.

Enfermedades de cirugía menor, 3 pesetas diarias hasta 150 días de duración.

Esta Sociedad ha tenido durante el año 1935 el siguiente movimiento:

Ingreso de socios nuevos, 29.
Recaudado cuotas, 9 518'45
Pagado Subsidios, 9 716'45.
Capital disponible, 8 346'34.

LA JUNTA.

Lea V. la 4.ª página